

Príhovor pápeža v maronitskej katedrále v Nikózii: Trpezlivosť a bratstvo

Prinášame plné znenie príhovoru Svätého Otca Františka pri stretnutí s katolíckou komunitou Cypru v maronitskej Katedrále Milostivej Panny Márie v Nikózii vo štvrtok 2. decembra 2021.

Vaše Blaženosti, drahí bratia biskupi, drahí kňazi, rehoľníčky, rehoľníci a seminaristi, milí katechéti, bratia a sestry, *Χαίρετε!* [*Buďte pozdravení!*]

Som šťastný, že som medzi vami. Chcem vyjadriť svoju vďačnosť kardinálovi Bécharovi Boutrosovi Raïovi za slová, ktoré mi adresoval, a s láskou pozdraviť patriarchu Pierbattistu Pizzaballu. Vďaka vám všetkým za váš úrad a vašu službu, osobitne vám, sestry, za výchovu na škole, kam chodí mnoho chlapcov a dievčat z ostrova, ktorá je miestom stretnutia, dialógu a osvojovania si umenia budovať mosty. Vďaka! Vďaka všetkým za vašu blízkosť ľuďom, najmä v sociálnych a pracovných kontextoch, kde je to najťažšie.

Zdieľam svoju radosť z návštevy tejto zeme, kráčajúc ako pútnik po stopách veľkého apoštola Barnabáša, syna tohto ľudu, učeníka zamilovaného do Ježiša, nebojácneho ohlasovateľa evanjelia, ktorý, prechádzajúc medzi rodiacimi sa kresťanskými spoločenstvami, videl pôsobiť Božiu milosť, zaradoval sa (porov. Sk 11,23) a povzbudzoval všetkých, „aby vytrvali v Pánovi, ako si zaumienili v srdci“ (v. 24). A ja prichádzam s rovnakou túžbou – vidieť Božiu milosť pôsobiť vo vašej cirkvi a vo vašej krajine, zaradovať sa s vami z podivuhodných vecí, ktoré koná Pán a povzbudiť vás, aby ste boli vždy vytrvalí, neúnavní a nedali sa nikdy znechutiť. Boh je väčší! Boh je väčší než naše protirečenia. Vpred!

Hľadím na vás a vidím bohatstvo vašej rôznorodosti. Je to tak, jedna pestrá zmes. Všetci rozliční. Pozdravujem Maronitskú cirkev, ktorá v priebehu storočí postupne na viackrát prichádzala na ostrov, a často prechádzajúc mnohými skúškami vytrvala vo viere. Keď si pomyslím na Libanon, pociťujem veľké znepokojenie kvôli kríze, v ktorej sa nachádza a cítim utrpenie ľudu unaveného a skúšaného násilím a bolesťou. Vo svojej modlitbe nesiem túžbu po pokoji, ktorá vychádza zo srdca tej krajiny. Ďakujem vám za to, čo robíte v Cirkvi, pre Cyprus. Libanonské cédre sa mnohokrát citujú v Písme ako vzor krásy a veľkosti. Ale aj veľký céder začína od koreňov a pomaly kľíči. Vy ste týmito koreňmi, zasadenými na Cypre, aby ste šírili vôňu a krásu evanjelia. Vďaka!

Pozdravujem aj Latinskú cirkev, tu prítomnú už tisícročia, ktorá behom času videla rásť spolu so svojimi synmi aj nadšenie z viery, a ktorá sa dnes vďaka mnohým bratom a sestrám migrantom javí ako „mnohofarebný“ ľud, ako pravé a vlastné miesto stretnutia rozličných etníc a kultúr. Táto tvár cirkvi odzrkadľuje úlohu Cypru na európskom kontinente – zem zlatistých polí, ostrov pohľadzaný morskými vlnami, no najmä dejiny, ktoré sú spleťou národov a mozaikou stretnutí. Taká je aj Cirkev – katolícka, čiže všeobecná, otvorený priestor, v ktorom sú všetci prijatí a zasiahnutí Božím milosrdenstvom a pozvaním milovať. V katolíckej Cirkvi nie sú a nikdy nech nebudú múry.

A na toto nezabúdajme! Nikto z nás sem nebol povolaný na kazateľský prozelytizmus.

Prozelytizmus je neplodný, nedáva život. Všetci sme boli povolaní milosrdenstvom Boha, ktorý sa neunavuje volať, neunavuje sa byť blízko, neunavuje sa odpúšťať. Kde sú korene nášho kresťanského povolania? V Božom milosrdenstve. Na to sa nesmie nikdy zabudnúť. Pán nie je klamlivý, jeho milosrdenstvo nie je klamné. Vždy na nás čaká. V katolíckej Cirkvi nie sú a nikdy nech nebudú múry, prosím!

Je to spoločný domov, miesto vzťahov, spolunažívanie v rôznorodosti: ten rítus, onen rítus. Ten rozmýšľa tak, tamtá reholná sestra to videla onak, tá ďalšia zas inak... Rozličnosť každého, a v tejto rozmanitosti bohatstvo jednoty. A kto vytvára jednotu? Duch Svätý. A kto vytvára rozmanitosť? Duch Svätý. Kto môže pochopiť, nech pochopí. On je autorom rozmanitosti a on je autorom harmónie. Sv. Bazil povedal: „*Ipse harmonia est*“ (Harmónia je on sám). On je ten, kto vytvára rozmanitosť darov a harmonickú jednotu Cirkvi.

Drahí moji, chcel by som sa teraz s vami podeliť ohľadom života a poslania svätého Barnabáša, vášho brata a patróna. Vyberám dve slová.

Prvé je **trpezlivosť**. O Barnabášovi sa hovorí ako o veľkom mužovi viery a rovnováhy, ktorý je zvolený jeruzalemskou cirkvou - môžeme povedať materskou cirkvou - za najvhodnejšieho navštíviť nové spoločenstvo v Antiochii, zložené z rôznych novoobrátených z pohanstva. Je poslaný, aby sa išiel pozrieť, čo sa deje, takmer ako prieskumník. Nachádza tam ľudí, ktorí pochádzajú z iného sveta, inej kultúry, iného náboženského cítenia. Ľudí, ktorí práve zmenili život a teda majú vieru plnú nadšenia, ale ešte krehkú, ako v začiatkoch.

V celej tejto situácii je Barnabášov postoj veľmi *trpezlivý*. Vie čakať. Vie vyčkať, aby strom vyrástol. Je to trpezlivosť neustále sa vydávať na cestu, trpezlivosť vstúpiť do života doteraz neznámych ľudí, trpezlivosť prijať novosť bez unáhleného posudzovania, trpezlivosť rozlišovania, ktorá všade dokáže zachytiť znamenia Božieho pôsobenia, trpezlivosť „študovať“ iné kultúry a tradície. Barnabáš má predovšetkým *trpezlivosť sprevádzania*: necháva rásť, sprevádzajúc. Nerozbija krehkú vieru nových priselcov prísny, neflexibilným prístupom či príliš náročnými požiadavkami ohľadom dodržiavania príkazov. Nie. Necháva ich rásť, sprevádza ich, berie ich za ruku, rozpráva sa s nimi.

Barnabáš sa nepohoršuje, tak ako otec a matka sa nepohoršujú nad deťmi, ale sprevádzajú ich a pomáhajú im rásť. Pamätajte na to: rozdelenia a prozelytizmus v Cirkvi nie sú na mieste. - Nechaj rásť a sprevádzaj. A ak musíš niekoho napomenúť, napomeň ho, ale s láskou, s pokojom. - Je to muž trpezlivosti.

Potrebujeme *trpezlivú Cirkev*, drahí bratia a sestry. Cirkev, ktorá sa nedáva šokovať a znepokojiť zmenami, ale pokojne prijíma to, čo je nové, a rozlišuje situácie vo svetle evanjelia. Na tomto ostrove je drahocenná tá práca, ktorú vy konáte pri prijímaní nových bratov a sestier, ktorí prichádzajú od iných brehov sveta. Tak ako Barnabáš, aj vy ste povolaní pestovať trpezlivý a pozorný pohľad, aby ste boli viditeľným a dôveryhodným znamením Božej trpezlivosti, ktorá nikdy nikoho nenechá mimo domu, nikdy nikoho bez

svojho nežného objatia.

Cirkev na Cypre má túto otvorenú náruč: prijíma, integruje, sprevádza. Je to dôležité posolstvo aj pre Cirkev v celej Európe, poznačenej krízou viery: neosoží byť impulzívnymi, neosoží byť násilníckymi, či nostalgickými alebo horekujúcimi, ale je dobré ísť vpred čítajúc znamenia čias a aj znamenia krízy. Musíme znovu začať trpezlivo ohlasovať evanjelium, vziať do rúk Blahoslavenstvá, ohlasovať ich najmä novým generáciám.

Vám, bratia biskupi, chcem povedať: budte trpezliví pastieri s blízkosťou, nikdy sa neunavte vyhľadávať Boha v modlitbe, vyhľadávať stretnutia s kňazmi, vyhľadávať bratov a sestry iných kresťanských denominácií s úctou a starostlivosťou, vyhľadávať veriacich tam, kde žijú. A vám, drahí kňazi, ktorí ste tu, chcem povedať: budte trpezliví s veriacimi, vždy pripravení povzbudiť ich, budte neúnavní služobníci Božieho odpustenia a milosrdenstva. Nikdy nie prísni sudcovia, vždy milujúci otcovia.

Keď čítam Podobenstvo o márnotrattom synovi: starší brat bol prísny sudca, ale otec bol milosrdný, obraz Otca, ktorý vždy odpúšťa, ba dokonca, ktorý nás vždy vyčkáva, aby nám odpustil! Minulý rok sa rozhodla skupina mladých ľudí, ktorí sa venujú popovej hudbe, urobiť podobenstvo o márnotrattom synovi, muzikálovou formou s dialógmi... Nádherné! Najkrajšia je však záverečná diskusia, keď márnotrattý syn ide za priateľom a hovorí: „Takto to ďalej nejde. Chcem ísť domov, ale bojím sa, že mi otec zatvorí dvere pred nosom a vyhodí ma von. Bojím sa a neviem, čo mám robiť.“ - „Ale tvoj otec je dobrý!“ - „Áno, ale vieš... je tam môj brat, ktorý mu rozohrieva hlavu.“

Ku koncu toho muzikálu o márnotrattom synovi mu priateľ hovorí: „Urob jednu vec: napíš svojmu otcovi a povedz mu, že sa chceš vrátiť, ale bojíš sa, že ťa neprijme v dobrom. Povedz svojmu otcovi, že ak ťa chce privítať späť, nech vyvesí na najvyššie okno v dome vreckovku, a takto ti otec vopred povie, či ťa prijme v dobrom, alebo ťa vyhodí.“ Tento akt sa končí. V druhom dejstve je syn na ceste do otcovho domu. A keď je na ceste, otočí sa a vidíme dom jeho otca: bol plný bielych vreckoviek! Plný! Toto je Boh voči nám. Takýto je k nám Boh. Neunavuje sa odpúšťať. A keď syn začne hovoriť: „Ach, pane, urobil som...“ - „Ticho,“ umlčí ho.

Vám kňazom: Prosím, nebudte rigoristi pri spovedaní. Keď vidíte, že má niekto ťažkosti, povedzte: „Chápem, rozumiem“. To neznamená „širokú plachtu“, nie. Znamená to otcovské srdce, tak ako je Boh otcovským srdcom.

Dielo, ktoré Pán koná v živote každého človeka, je posvätný príbeh: dajme sa ním nadchnúť. V bohatej rozmanitosti vášho ľudu trpezlivosť znamená aj mať uši a srdce pre rozličné duchovné cítenie, rôzne spôsoby vyjadrovania viery, rôzne kultúry. Cirkev nechce uniformovať - prosím vás, nie! -, ale integrovať všetky kultúry, všetky psychológie ľudí, s materskou trpezlivosťou, pretože Cirkev je matka. To je to, čo chceme s Božou milosťou robiť pri synodálnom putovaní: trpezlivá modlitba a trpezlivé počúvanie, pre Cirkev poslušnú

Bohu a otvorenú človeku. Toto bola tá trpezlivosť, jeden z aspektov Barnabáša.

V Barnabášovom príbehu je ešte jeden dôležitý aspekt, ktorý by som chcel zdôrazniť: jeho stretnutie s Pavlom z Tarzu a ich bratské priateľstvo, ktoré ich viedlo k spoločnému prežívaniu misie. Po Pavlovom obrátení, ktorý bol predtým zúrivým prenasledovateľom kresťanov, „sa ho všetci báli a neverili, že je učeníkom“ (Sk 9,26). Kniha Skutkov apoštolov tu hovorí niečo veľmi krásne: „Barnabáš ho vzal so sebou“ (porov. v. 27). Predstaví ho komunite, povie im, čo sa mu stalo, a zaručí sa za neho.

Počúvajme toto „vzal ho so sebou“. Tento výraz pripomína poslanie samotného Ježiša, ktorý vzal so sebou učeníkov po cestách Palestíny, ktorý na seba vzal naše človečenstvo, zranené hriechom. Je to postoj priateľstva, postoj zdieľania života. Vziať so sebou, vziať na seba znamená ujať sa príbehu toho druhého, venovať tomu čas, aby sme ho spoznali bez nálepkovania – ten hriech nálepkovania ľudí, prosím vás! –, niešť ho na pleciach, keď je unavený alebo zranený, ako to robí milosrdný Samaritán (porov. Lk 10,25-37). Tomu sa hovorí **bratstvo**. A toto je to druhé slovo, ktoré by som vám chcel povedať. Prvé je trpezlivosť, druhé je bratstvo.

Barnabáš a Pavol ako bratia cestujú spolu, aby ohlasovali evanjelium, a to aj uprostred prenasledovania. V cirkvi v Antiochii „pobudli celý rok a učili početný zástup“ (porov. Sk 11,26). Obaja teda boli z vôle Ducha Svätého určení pre väčšie poslanie a „preplavili sa na Cyprus“ (Sk 13,4). A Božie slovo bežalo a rástlo nielen vďaka ich ľudským vlastnostiam, ale predovšetkým preto, že boli bratmi v Božom mene a toto ich bratstvo dávalo vyniknúť prikázaniu lásky. Bratia odlišní, rozdielni – ako tie prsty na jednej ruke, všetky odlišné – ale všetky s rovnakou dôstojnosťou. Bratia. Potom, ako to už v živote býva, sa stane nečakaná udalosť: Skutki apoštolov rozprávajú, že medzi nimi dvoma vznikla silná roztržka a ich cesty sa rozišli (porov. Sk 15,39). Dokonca aj medzi bratmi dochádza k slovným výmenám, niekedy aj k hádkam.

Pavol a Barnabáš sa však nerozchádzajú z osobných dôvodov, ale preto, že diskutujú o svojej službe, o tom, ako vykonávať misiu, a majú rozdielne predstavy. Barnabáš chce okrem iného vziať na misiu aj mladého Marka, Pavol nie. Pohádajú sa, ale z niektorých neskorších Pavlových listov je zrejmé, že medzi nimi nezostala žiadna zášť. Dokonca Timotejovi, ktorý sa k nemu mal čoskoro pripojiť, Pavol napísal: „Poponáhľaj sa a príď ku mne čo najskôr. ... Vezmi Marka [práve jeho!] a prived' ho so sebou, lebo je mi užitočný v službe“ (2 Tim 4,9.11). Toto je bratstvo v Cirkvi: môžeme diskutovať o víziách, o uhloch pohľadu – a oplatí sa to robiť, toto robí dobre, trochu diskutovania robí dobre – o odlišných vnímaniach a ideách, pretože je mrzké nikdy nemať výmenu názorov. Keď je tento pokoj príliš prísny, nie je od Boha. V rodine bratia diskutujú, vymieňajú si názory. Som podozrievavý voči tým, ktorí nikdy nediskutujú, pretože majú skrytý „program“, vždy.

Toto je bratstvo Cirkvi: možno diskutovať o víziách, citlivostiach, rôznych myšlienkach, a v

Príhovor pápeža v maronitskej katedrále v Nikózii: Trpezlivosť a bratstvo

niektorých prípadoch pomáha povedať si veci úprimne do očí, toto pomáha v niektorých prípadoch, a nehovoriť to poza chrbát klebetením, ktoré nerobí dobre nikomu. Výmena názorov je príležitosť pre rast a zmenu. Vždy však pamätajte: nediskutujeme preto, aby sme viedli vojnu, aby sme si presadili svoje, ale aby sme vyjadrovali a žili tú vitalitu Ducha, ktorou je láska a spoločenstvo. Diskutujeme, ale zostávame bratmi. Pamätám si ako dieťa, bolo nás päťoro. Hádavali sme medzi sebou, niekedy silno, nie každý deň, a potom sme boli pri stole všetci spolu. Diskusia v rodine, ktorá má matku, Matku Cirkev: deti diskutujú.

Drahí bratia a sestry, potrebujeme *bratskú Cirkev*, ktorá je nástrojom bratstva pre svet. Tu na Cypre je veľa duchovných a cirkevných špecifík, rôzne dejinné korene, rôzne ríty a tradície. Nesmieme však vnímať rozmanitosť ako ohrozenie identity, ani nesmieme žiarliť a obávať sa o svoje priestory. Ak podľahneme tomuto pokušeniu, rastie strach, strach plodí nedôveru, nedôvera vedie k podozrievaniu a skôr či neskôr k vojne. Sme bratia, milovaní jedným Otcom.

Ste v obklopení Stredozemného mora: mora rôznych dejinných príbehov, mora, ktoré bolo kolískou mnohých civilizácií, mora, z ktorého sa i dnes vylodujú ľudia, národy a kultúry z celého sveta. Svojím bratstvom môžete pripomenúť všetkým, celej Európe, že na vybudovanie budúcnosti hodnej človeka treba spolupracovať, prekonávať rozdelenia, búrať múry a pestovať sen o jednote. Potrebujeme sa navzájom prijímať a integrovať, kráčať spolu, byť všetci bratmi!

Ďakujem vám za to, čím ste a čo robíte, za radosť, s akou ohlasujete evanjelium, a za námahy a zriekania, ktorými ho udržiavate a rozvíjate. Toto je tá cesta, ktorú vytýčili svätí apoštoli Pavol a Barnabáš. Prajem vám, aby ste boli vždy trpezlivou Cirkvou, ktorá rozlišuje, ktorá sa nikdy nevystraší, rozlišuje, sprevádza a integruje, a bratskou Cirkvou, ktorá dáva priestor druhému, diskutuje, ale zostáva jednotná, a rastie v diskusii. Žehnám vám, každému z vás. A prosím, modlite sa za mňa aj naďalej, lebo to potrebujem! *Efcharistó!* [Ďakujem!]

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

Zdroj, VR, ak, jb

Ilustračné foto: Markéta Zelenková / Člověk a víra

The post [Príhovor pápeža v maronitskej katedrále v Nikózii: Trpezlivosť a bratstvo](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)